



COVID-19 ရောဂါကာကွယ် ထိန်းချုပ်ရေးနှင့်ပတ်သက်ပြီး ကယ်ဆယ်ရေးစခန်းများ၌ လိုက်နာဆောင်ရွက်ရမည့် လမ်းညွှန်ချက် (Version 1.0)

(၁၅-၆-၂၀၂၀)

ကျန်းမာရေးနှင့်အားကစားဝန်ကြီးဌာနသည် ကယ်ဆယ်ရေးစခန်းများတွင် ခိုလှုံနေထိုင်ရသူများအတွက် ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုလုပ်ငန်းများအား ပုံမှန်လုပ်ဆောင်ပေးလျက်ရှိပါသည်။ ကယ်ဆယ်ရေးစခန်းများတွင်နေထိုင်ရသူများတွင် လူဦးရေသိပ်သည်းစွာနေထိုင်ရသော ပြဿနာသည် COVID-19 ရောဂါကာကွယ်ထိန်းချုပ်ရေးနှင့်ပတ်သက်၍ ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာ အကြီးမားဆုံးစိန်ခေါ်မှုတစ်ခု ဖြစ်ပါသည်။

ကယ်ဆယ်ရေးစခန်းများရှိ ဘေးဒုက္ခသည်များတွင် COVID-19 ရောဂါဖြစ်ပွားပါက ပုံမှန်အခြေအနေထက် ထိန်းချုပ်နိုင်ရန်ခက်ခဲသောကြောင့် ရောဂါပြန့်ပွားမှုကို ကောင်းမွန်စွာထိန်းချုပ်နိုင်ရန်အတွက် သက်ဆိုင်ရာကယ်ဆယ်ရေးစခန်း၏ စီမံခန့်ခွဲမှု နှင့် အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့များ၏ အခန်းကဏ္ဍမှာ လွန်စွာအရေးကြီးပါသည်။

- (၁) ကယ်ဆယ်ရေးစခန်းအတွင်းရှိ တာဝန်ရှိသူများအနေဖြင့် ဆောင်ရွက်ရန်အချက်များ
- သံသယလူနာများအား ရှာဖွေထောက်လှမ်းသည့်လုပ်ငန်း (Surveillance activities) များအား ပူးတွဲပါ Case Definitions for Surveillance အတိုင်း အခြေခံကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းများ၊ နိုင်ငံတကာအဖွဲ့အစည်းမှ တာဝန်ရှိဝန်ထမ်းများ၊ ကယ်ဆယ်ရေးစခန်းတာဝန်ရှိသူများနှင့် သက်ဆိုင်ရာကယ်ဆယ်ရေးစခန်း၏ စီမံခန့်ခွဲမှုအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့များ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ကြပါရန်၊
 - ကယ်ဆယ်ရေးစခန်းများတွင် လက်ကိုင်အသံချဲ့စက် (handheld speaker) များ အသုံးပြု၍ တစ်နေ့လျှင် (၅)ကြိမ် ကျန်းမာရေးပညာပေးအသိပေးနှိုးဆော်ခြင်းလုပ်ငန်းများအား ဆောင်ရွက်ရန်၊
 - ကယ်ဆယ်ရေးစခန်းများတွင် နေထိုင်သူများအား မိုးလုံလေလုံနေရာများတွင် တတ်နိုင်သမျှ တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး (၆)ပေအကွာ ထားရှိနေရာချထားပေးနိုင်ရန်၊
 - ကယ်ဆယ်ရေးစခန်းများတွင် နေထိုင်သူများသုံးစွဲရန် ရေအဆက်မပြတ်ရရှိနိုင်ရေး စီစဉ်ပေးရန်နှင့် လက်ဆေးရန်နေရာ (Hand Washing Station - ဆပ်ပြာ၊ ရေ၊ ဘေစင်၊ လက်သန့်စင်ဆေးရည် စသည်) များအား လူဦးရေပေါ်မူတည်၍ လုံလောက်စွာ ထားရှိပေးရန်၊

- ကယ်ဆယ်ရေးစခန်းများမှ ထွက်ရှိလာသော စွန့်ပစ်ပစ္စည်းနှင့် အမှိုက်များအား စနစ်တကျ စွန့်ပစ်နိုင်စေရေး စီစဉ်ဆောင်ရွက်ပေးရန်၊
- ကယ်ဆယ်ရေးစခန်းများတွင် ပစ္စည်းဝေခြင်း၊ ရိက္ခာပေးခြင်းစသည့် လုပ်ငန်းဆောင်တာ များဆောင်ရွက်ရာတွင် လူစုလူဝေးမဖြစ်ပွားစေရန် အလေးထား၍ စီစဉ်ဆောင်ရွက်ရန်၊
- ကယ်ဆယ်ရေးစခန်းများတွင် ပိုးသတ်သန့်စင်ခြင်းလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ရာ၌ ကျန်းမာရေး နှင့်အားကစားဝန်ကြီးဌာနမှ နောက်ဆုံးထွက်ရှိထားသော လမ်းညွှန်ချက်များအတိုင်း ဆောင်ရွက်ရန်၊
- သံသယလူနာများအတွက် သီးခြားထားရှိရန်နေရာများ (Isolation / Quarantine place) စီစဉ်ထားရှိပေးရန်၊
- သံသယလူနာတွေ့ရှိပါက သီးခြားထားရှိ၍ သက်ဆိုင်ရာကျန်းမာရေးဌာနသို့ ချက်ချင်း အကြောင်းကြားရန်၊
- ကယ်ဆယ်ရေးစခန်းများ၏ လူဦးရေစာရင်း (တိုး/လျော့) အား သက်ဆိုင်ရာ ပြည်နယ်/ တိုင်းကျန်းမာရေးဌာနသို့ နေ့စဉ်သတင်းပို့ရန်၊
- ကျန်းမာရေးနှင့်အားကစားဝန်ကြီးဌာနမှ ထုတ်ပြန်ထားသော ဆောင်ရန်၊ ရှောင်ရန် ညွှန်ကြားချက်များကို အမြဲတစေ ဖတ်ရှုလေ့လာ၍ လိုက်နာဆောင်ရွက်ကြရန်၊

(၂) ကယ်ဆယ်ရေးစခန်းတွင် နေထိုင်သူများ လိုက်နာဆောင်ရွက်ရန် အချက်များ

- ကယ်ဆယ်ရေးစခန်းတွင် နေထိုင်သူ တစ်ဦးစီတိုင်းသည် မိမိတို့ကိုယ်တိုင် ရောဂါ ကူးစက်ခံရမှု မရှိစေရေးနှင့် မိမိတို့မှတစ်ဆင့် ရောဂါဆက်လက်ပြန့်ပွားမှု မရှိစေရေး အတွက် အခြားသူများနှင့် (၆) ပေအတွင်း ပြောဆိုဆက်ဆံရမည်ဆိုပါက ပါးစပ်နှင့် နှာခေါင်းစည်း (Mask) များကို စနစ်တကျ တပ်ဆင်အသုံးပြုကြရန်၊
- လူ (၅)ဦးနှင့် (၅)ဦး ထက်ပို၍ စုဝေးခြင်း၊ ပွဲလမ်းသဘင်၊ အခမ်းအနားများ မပြုလုပ်ကြ ရန်၊
- လူစုလူဝေးနေရာများအား တတ်နိုင်သမျှ ရှောင်ကြဉ်ရန်၊ တစ်ဦးနှင့် တစ်ဦးကြား (၆)ပေ အကွာ ခပ်ခွာခွာ နေထိုင်ရန်၊
- နှာချေ၊ ချောင်းဆိုးသည့်အခါတိုင်း ပါးစပ်နှင့်နှာခေါင်းကို တစ်ခါသုံးတစ်ရှူး (သို့မဟုတ်) တံတောင်ကွေးဖြင့်လုံခြုံအောင် ဖုံးအုပ်ရန်၊ အသုံးပြုပြီးသော တစ်ရှူးကို အဖုံးပါသော အမှိုက်ပုံးထဲသို့စွန့်ပစ်ရန်၊ ပြီးလျှင်လက်ကိုစနစ်တကျ ပြန်ဆေးရန်၊
- ဆပ်ပြာနှင့် ရေကိုအသုံးပြု၍ လက်ကို အနည်းဆုံး စက္ကန့် (၂၀)ကြာအောင် မကြာခဏ စနစ်တကျ ဆေးကြောရန် (သို့မဟုတ်) အယ်ကိုဟောလ် အနည်းဆုံး(၆၀)% ပါဝင်သော လက်သန့်စင်ဆေးရည်ကို အသုံးပြုရန်၊

- မိမိတွင် သံသယရောဂါလက္ခဏာများ ပေါ်ပေါက်လာပါက နီးစပ်ရာကျန်းမာရေးဌာနများသို့ အမြန်ဆုံး သွားရောက်ပြသကြရန်၊

*ရောဂါအဓိပ္ပာယ်သတ်မှတ်ချက် (Case Definitions for Surveillance)ကို နောက်ဆက်တွဲဖြင့် ဖော်ပြထားပါသည်။

သဘာဝဘေးနှင့်ပြည်သူ့ကျန်းမာရေး
အရေးပေါ်တုံ့ပြန်ဆောင်ရွက်ရေးဌာနခွဲနှင့်
ကျန်းမာရေးအသိပညာမြှင့်တင်ရေးဌာနခွဲ
ကျန်းမာရေးနှင့်အားကစားဝန်ကြီးဌာန
(၁၅-၆-၂၀၂၀)

ရောဂါအဓိပ္ပာယ်သတ်မှတ်ချက် (Case Definitions for Surveillance)

သံသယလူနာ (Suspected case)

လူနာသည် လတ်တလောပြင်းထန်အသက်ရှူလမ်းကြောင်းဆိုင်ရာ ရောဂါလက္ခဏာများ ရှိခြင်း (ဖျားခြင်းနှင့်ချောင်းဆိုးခြင်း (သို့မဟုတ်) အသက်ရှူကြပ်ခြင်း) နှင့် အဆိုပါလူနာသည် ရောဂါလက္ခဏာများ မပေါ်ပေါက်မီ (၁၄)ရက်အတွင်း လူထုအတွင်း ကူးစက်မှု (Community Transmission) ရှိသည့် နိုင်ငံ/ဒေသများသို့ ခရီးသွားရာဇဝင်ရှိခြင်း၊ (သို့မဟုတ်) နေထိုင်သော ရာဇဝင်ရှိခြင်းတို့ ရှိပါက သံသယလူနာအဖြစ်သတ်မှတ်သည်။

(သို့မဟုတ်)

လူနာသည် လတ်တလောအသက်ရှူလမ်းကြောင်းဆိုင်ရာရောဂါလက္ခဏာများရှိခြင်း၊ ရောဂါလက္ခဏာများ မပေါ်ပေါက်မီ (၁၄)ရက်အတွင်း COVID-19 ဓာတ်ခွဲအတည်ပြုလူနာ (သို့မဟုတ်) COVID-19 ဖြစ်နိုင်ခြေရှိသော လူနာနှင့်ထိတွေ့မှုရှိခြင်းများရှိပါက သံသယလူနာအဖြစ် သတ်မှတ်သည်။

(သို့မဟုတ်)

လူနာသည် လတ်တလောပြင်းထန်အသက်ရှူလမ်းကြောင်းဆိုင်ရာ ရောဂါလက္ခဏာများရှိခြင်း (ဖျားခြင်းနှင့် ချောင်းဆိုးခြင်း (သို့မဟုတ်) အသက်ရှူကြပ်ခြင်း)၊ ရောဂါအခြေအနေအရ ဆေးရုံတက်ရောက်ကုသမှု ခံယူရန်လိုအပ်ခြင်း၊ ရောဂါဖြစ်ပွားစေသည့်အကြောင်းအရာ တိကျစွာ ဖော်ထုတ်နိုင်ခြင်းမရှိပါက သံသယလူနာအဖြစ် သတ်မှတ်သည်။

ရောဂါဖြစ်ပွားနိုင်ခြေရှိသောလူနာ

လူနာ၏ ဓာတ်ခွဲနမူနာများမှ Coronavirus (COVID-19) ရောဂါပိုးအား ဓာတ်ခွဲစစ်ဆေးရာတွင် ဓာတ်ခွဲအဖြေတွင် တိကျစွာဖော်ထုတ်နိုင်ခြင်းမရှိသူ (သို့မဟုတ်) အကြောင်းအမျိုးမျိုးကြောင့် ဓာတ်ခွဲစစ်ဆေးနိုင်ခြင်းမရှိသူ သံသယလူနာများအား ရောဂါဖြစ်ပွားနိုင်ခြေရှိသော လူနာအဖြစ် သတ်မှတ်သည်။

အတည်ပြုလူနာ

အသက်ရှူလမ်းကြောင်းဆိုင်ရာရောဂါလက္ခဏာများ ရှိသည်ဖြစ်စေ၊ မရှိသည်ဖြစ်စေ Coronavirus (COVID-19) ရောဂါပိုးအား ဓာတ်ခွဲအတည်ပြု စစ်ဆေးရရှိသည့်လူနာအား အတည်ပြုလူနာအဖြစ် သတ်မှတ်သည်။

Source: WHO. COVID-19 Case Definitions for Surveillance, 20 March 2020.